

Not: İl müdürlüklerinin ruhsat düzenleme yetkisi hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.02-15057746

05/03/2026

Konu : Görüş (İl Müdürlüğünün Ruhsat Düzenleme Yetkisi Hk.)

... VALİLİĞİNE
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)

İlgi : a) ... tarihli ve ... sayılı yazınız.
c) Bakanlığımız Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınız ile; İliniz, ... ilçesi, ... Mahallesi, ... ada, ... parsel nolu taşınmaz üzerinde bulunan, niteliği ofis/işyeri olan yapının işyeri açma ruhsatına ilişkin Belediyesine yapılan başvuruların sonuçsuz kaldığından ruhsatın İl Müdürlüğünüzce düzenlenmesinin talep edildiği belirtilmiş olup İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik uyarınca, mevzuatına uygun olmasına rağmen belediyelerce yasal süre aşularak bekletilen işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurularına ilişkin nasıl bir yol izleneceği hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Konuya ilişkin Bakanlığımız Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün ilgi (b) yazısında "3194 sayılı İmar Kanununun Ek Madde 11. maddesinde "Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:...

(ç) *Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya mülkiyeti Hazineye, kamu kurum veya kuruluşlarına veya gerçek kişilere veyahut özel hukuk tüzel kişilerine ait olan taşınmazlar üzerinde kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan yatırımlara ilişkin olarak ilgililerince hazırlandığı veya hazırlatıldığı halde yetkili idarece üç ay içinde onaylanmayan etüt, harita, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, arazi ve arsa düzenlemelerini ve değişikliklerini ilgililerinin valilikten talep etmesi ve valiliğin Bakanlığa teklifte bulunması üzerine bedeli mukabilinde yapmak, yaptırmak ve onaylamak, başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarece verilmemesi halinde bedeli mukabilinde resen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermek",*

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 56/(9) maddesinde "Bakanlar Kurulunca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımlarına, mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapıya, milli güvenliğe dair tesislere, askeri yasak bölgelerdeki, genel sığınak alanlarındaki ve özel güvenlik bölgelerindeki yapılar ile enerji ve iletişim tesislerinin ruhsata tabi olanlarına, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya mülkiyeti Hazineye, kamu kurum veya kuruluşlarına veya gerçek kişilere veya özel hukuk tüzel kişilerine ait olan taşınmazlar üzerinde, kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan yatırımlara ilişkin olarak ilgililerince ruhsat için başvurulduğu halde ilgili idarece başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde ruhsat verilmemesi halinde, ilgililerinin Valilikten talep etmesi ve Valiliğin teklifte bulunması üzerine, müdürlük ilgili idarenin görüşünü ister. İlgili idare, yapı ruhsatına ilişkin iş ve işlemlerin yapılmama gerekçelerini etraflıca açıklayarak konu hakkındaki görüşünü en geç on beş gün içinde müdürlüğe bildirmek zorundadır. Süresinde görüş verilmezse olumlu görüş verilmiş sayılır.

İlgili idare tarafından verilen görüş sonrasında en geç on beş gün içinde yapılan incelemede talebin yürürlükteki uygulama imar planına, parselasyon planına ve mevzuata uygun olduğunun anlaşılması halinde, yapı ruhsatı müdürlükçe resen düzenlenir ve ruhsat ve eklerinin onaylı bir örneği ilgili idareye iletilir. Yapılan incelemede eksiklik görülmesi halinde eksiklikler yine bu süre içinde ilgisine bildirilir. Eksiklikler tamamlandığında en geç beş iş günü içinde yapı ruhsatı düzenlenir. Yapı kullanma izni ve işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin başvurular da aynı usulle sonuçlandırılır. Müdürlükler, bu fıkra da sayılan yapılardan kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan, yaptırılan, kullanılan veya işletilenler hariç özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerinin tasarrufunda olanlara veya yap işlet ve devret yöntemi ile yapılanlara ilişkin yapı ruhsatı, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatının düzenlenmesine dair işlemleri bedeli mukabilinde yapar, ayrıca ilgili idarelerce düzenlenmemesi halinde imar durum belgesi, kanal ve yol kotu tutanaklarını da bedeli mukabilinde düzenleyebilir.” hükümlerinin bulunduğu,

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Ek 11. maddesinin (ç) bendi ve Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 56/(9) maddesi hükümleri kapsamında idarece haklı bir gerekçe olmaksızın başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde düzenlenmemesi halinde anılan maddelerde belirtilen şartlarda işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurularının İl Müdürlüklerine yapılabileceği, ruhsat işlemlerinin bu kapsamda Valiliklerce sonuçlandırılmasının mümkün olacağı değerlendirilmektedir.” şeklindeki değerlendirmelere yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (a) bendi “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” ve (t) bendi “İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü

45/A maddesi “Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya mülkiyeti Hazineye, kamu kurum veya kuruluşlarına veya gerçek kişilere veyahut özel hukuk tüzel kişilerine ait olan taşınmazlar üzerinde kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan yatırımlara ya da yürütülecek faaliyetlere ilişkin olarak işletmecilerce bu Yönetmeliğe uygun olarak başvuru yapılmış olduğu halde başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarece işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmemesi halinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Yılı Birim Fiyat Listesinde yer alan bedeli mukabilinde resen

işyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Bu madde gereğince düzenlenecek işyeri açma ve çalışma ruhsatları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının il müdürlükleri tarafından düzenlenir.

Bu madde gereğince işletmeci tarafından ruhsat talebinde bulunulması durumunda il müdürlüğü yetkili idarenin dosyaya ilişkin görüşünü ister. Yetkili idare, işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin iş ve işlemlerin yapılmama gerekçesini etraflıca açıklayarak konu hakkındaki görüşünü en geç on beş gün içinde il müdürlüğüne bildirir. Süresinde görüş verilmemesi durumunda başvuruya ilişkin olumlu görüş verilmiş sayılır. Yetkili idare tarafından verilen görüş sonrasında dosyasında en geç on beş gün içinde yapılan incelemede talebin bu Yönetmeliğe uygun olduğunun anlaşılması halinde, il müdürlüğü resen ruhsat düzenlemeye yetkilidir. Yapılan incelemede mevzuata aykırılıkların ve noksanlıkların tespit edilmesi halinde bu aykırılıklar ve noksanlıklar aynı süre içinde başvuru sahibine bildirilir. Aykırılıklar giderildiğinde veya noksanlıklar tamamlandığında yapılacak başvuru üzerine il müdürlüğü resen ruhsat düzenlemeye yetkilidir. İl müdürlüğünce ruhsat düzenlenmesi durumunda düzenlenen ruhsat ile başvuru/beyan formu ve eklerinin onaylı bir örneği ruhsat düzenlendikten sonra en geç üç iş günü içinde yetkili idareye gönderilir.

İl müdürlükleri, ruhsata esas kesinleştirici mahiyette denetim yapamaz ve düzenlenen ruhsata ilişkin bilgiler ile birlikte denetim yapılması hususunu en geç üç iş günü içinde yetkili idaresine bildirir. Bildirim yapılmasına rağmen yetkili idaresince bu Yönetmelikte düzenlenen süreler içinde denetim yapılmaması halinde sorumluluk yetkili idareye aittir.

Yetkili idarece yapılacak denetimlerde, ruhsat iptalini veya güncellenmesini gerektiren hususların tespit edilmesi halinde durum, gerekçeleriyle birlikte gereğinin yapılması amacıyla il müdürlüğüne bildirilir.” hükmünü içermektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik uyarınca, Yönetmelik kapsamında yer alan iş yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemleri yürütme yetkisinin yetkili idarelerin görev, yetki ve sorumluluğunda olduğu,

İşletmecilere, Yönetmeliğe uygun olarak başvuru yapılmış olduğu halde başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarelerce işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmemesi halinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin resen işyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye yetkili olduğu,

Ruhsat talebinde bulunulması durumunda Yönetmeliğin 45/A maddesi gereği il müdürlüğünün, yetkili idareden dosyaya ilişkin görüşünü istemesi, yetkili idare tarafından verilen görüş sonrasında dosyasında en geç on beş gün içinde yapılan incelemede talebin bu Yönetmeliğe uygun olduğunun anlaşılması halinde resen ruhsat düzenlemeye yetkili olduğu, yapılan incelemede mevzuata aykırılıkların ve noksanlıkların tespit edilmesi halinde bu aykırılıklar ve noksanlıkların aynı süre içinde başvuru sahibine bildirmesi, aykırılıklar giderildiğinde veya noksanlıklar tamamlandığında tekrar yapılacak başvuru üzerine resen ruhsat düzenlenmeye yetkili olduğu, il müdürlüğünce ruhsat düzenlenmesi durumunda düzenlenen ruhsat ile başvuru/beyan formu ve eklerinin onaylı bir örneği ruhsat düzenlendikten sonra en geç üç iş günü içinde yetkili idareye gönderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür